

Hållbar argumentation

Du ska skriva en argumenterad text. Ditt ämne som du väljer att argumentera för ska vara kopplat till hållbar utveckling. Exempelvis kan du argumentera för eller emot att äta kött, för eller emot att handla fair trade, för eller emot att äta ekologiskt osv.

Under hem- och konsumentkunskapslektionerna kan du leta material och välja ämne. På svensklektionerna lär du dig att skriva en argumenterad text och skriver texten. På SO-lektionerna fortsätter du att arbeta på med texten och leta material.

Din färdiga text kommer att bedömas av din lärare i hem- och konsumentkunskap, SO och svenska. Se nedan på kunskapskraven så du får med allt i alla ämnen som ska bedömas.

Ett första utkast ska in v. 43. Den slutgiltiga texten ska in v. 45

Exempel på källor:

<http://fairtrade.se/>

<http://www.naturskyddsforeningen.se/>

<http://www.ungkonsument.se/>

<http://www.naturvardsverket.se/>

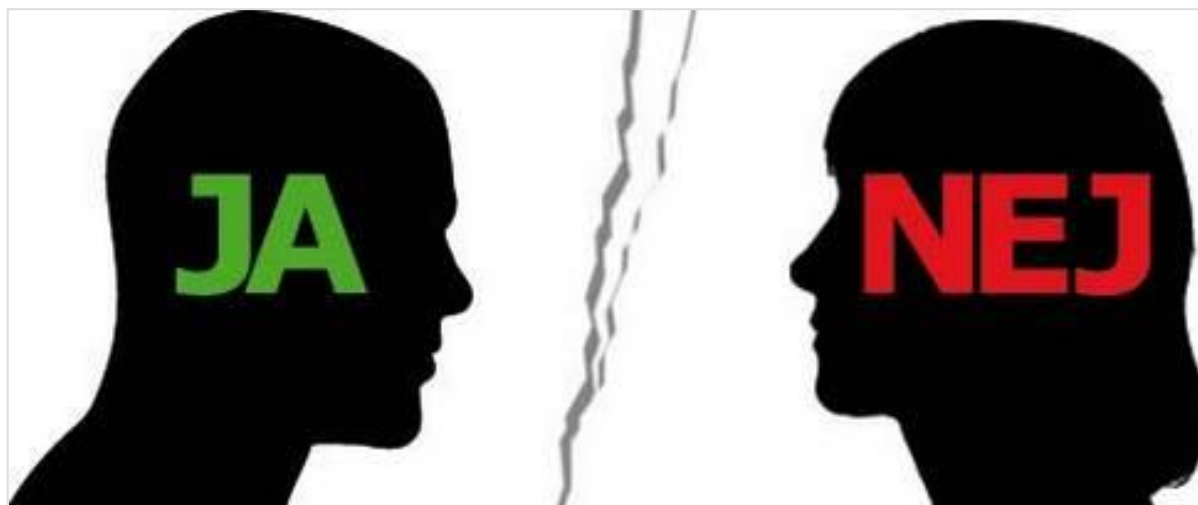
Hem- och konsumentkunskap		
Förmågan: <ul style="list-style-type: none"> värdera val och handlingar i hemmet och som konsument samt utifrån perspektivet hållbar utveckling.		
Kunskapskrav		
Eleven kan föra enkla och till viss del underbyggda resonemang kring konsekvenser av olika konsumtionsval och handlingar i hemmet utifrån frågor som rör en hållbar social, ekonomisk och ekologisk utveckling.	Eleven kan föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang kring konsekvenser av olika konsumtionsval och handlingar i hemmet utifrån frågor som rör en hållbar social, ekonomisk och ekologisk utveckling.	Eleven kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang kring konsekvenser av olika konsumtionsval och handlingar i hemmet utifrån frågor som rör en hållbar social, ekonomisk och ekologisk utveckling.

Geografi		
Förmåga: <ul style="list-style-type: none"> • Resonera om hållbarhet 		
Resonera om ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhetsfrågor och redogöra för enkla och till viss del underbyggda förslag på lösningar där olika konsekvenser för människa, samhälle och natur vägs in.	utvecklade och relativt väl	välutvecklade och väl

Svenska		
Förmågan: <ul style="list-style-type: none"> • Att skriva 		
Skriva en text med enkel språklig variation och textbindning samt i huvudsak fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer.	utvecklad relativt väl	välutvecklad väl

Förslag på ämnen

Kött	Kläder	Jeans	Kakao
Färgning av läder	Läder/skinn	Smink	Transport
Semester	Vattenförbrukning	Shopping	Sopsortering
Kaffe	Ananas	Palmolja	Miljömärkning
Ekologisk mat	Fair trade	Fisk	Bananer

DEBATTARTIKEL (argumenterande text)

Svenska		
Förmågan:		
<ul style="list-style-type: none"> • Att skriva 		
Skriva en text med enkel språklig variation och textbindning samt i huvudsak fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer.	utvecklad relativt väl	väluvecklad väl

Din uppgift är att skriva en argumenterande text där dina argument i huvudsak ska utgå från fakta hämtat från olika källor. De traditionellt sett vanligaste argumenterande texttyperna är *insändare* och *debattartikel*, men idag används också begreppet *debattinlägg* som framförallt syftar på texter som publiceras i bloggar och på andra sociala medier. Ordet inlägg används ofta på nationella prov i svenska. Din uppgift är dock att skriva en debattartikel.

Inlämning

Ett första utkast ska in v. 43. Den slutgiltiga texten ska in v. 45.

Anpassning

Uppgiften kräver:

- att du använder och hänvisar till **dina källor**.
- att du skriver din text så att den blir **begriplig för någon som inte tagit del av källorna**.
- Att du anpassar texten så att den följer **strukturen** för hur en argumenterande text traditionellt brukar utformas.

Den **struktur** som du ska anpassa din text efter är följande:

- **Inledning** – Där du presenterar en bakgrund till det ämne som du har valt. Svara t.ex. på följande frågor: Varför är detta ett viktigt ämne att diskutera? Det kan även vara bra att berätta om hur frågan är aktuell för det (globala) samhället.
- **En tes** – en tydligt uttryckt åsikt om det ämne du skriver om.
- **Minst tre argument** - som förklarar varför tesen är rätt. Vad finns det för stöd för att din åsikt är den bästa?
- **Minst ett motargument** – du presenterar ett argument som säger emot din egen tes.
- **Ett bestridande av motargumentet** – du bemöter motargumentet i syfte att stödja din egen tes.
- **Avslutning** – Här redovisar du din tes igen och du väljer ut det viktigaste eller de viktigaste argumenten. Avsluta med en ”slagkraftig” mening som slutgiltigt ska få läsaren att bli övertygad om att du har rätt.

Din text kommer dessutom att bli ännu bättre om du väver in olika **exempel** från verkligheten som kan exemplifiera och styrka din tes eller något av dina argument.

KORT ÖVNING

Vad finns det för **tes, argument och exempel** i den här korta insändaren?

Bort med alla lappvisor!

Vi bilister betalar redan alltför mycket till staten! Bilskatt och framförallt bensinskatt ger ju massor av pengar. Om man någon enstaka gång råkar parkera på fel plats dör ju ingen av det.

Jag har länge retat mig på lappvisornas terror. Droppen kom nog i fredags när jag kom ut från systemet klockan fyra. Då höll en av dem på att lappa min bil, fast jag sa att jag genast skulle flytta mig. Det kostade mig 500 kronor – det är ju faktiskt inte klokt!

RETORISKA BEGREPP

Etos - debattörens trovärdighet. Att kunna uttrycka sig väl kan t ex vara viktigt för att uppnå ett högt etos.

Logos - argument som talar till förnuftet (hjärnan). Ofta handlar det om argument som styrks av fakta och statistik.

Patos - argument och exempel som talar till våra känslor (hjärtat).

ELEVHJÄLP - Argumentera

För att få hjälp med hur du kan formulera olika typer av meningar; ladda ned filen "Elevhjälp" på hemsidan <http://stolofalex.weebly.com/svenska-aringk-9.html>

Exempel på debattartikel

Vi klarar oss inte utan kärnkraften

Det har länge pågått en debatt om huruvida vi ska använda kärnkraft som energikälla eller inte. Denna diskussion pågår i allra högsta grad än idag. Vissa partier vill att kärnkraften ska avvecklas medan andra vill vidareutveckla kärnkraften. Regeringen har i alla fall tagit beslut om att införa åtgärder som ska sträva mot att kärnkraften ska ersättas med sol, vind och annan förnybar energi och de säger att Sverige på sikt ska ha ett energisystem med 100 procent förnybar energi.

Jag anser att regeringen har tagit felaktiga beslut. Min åsikt är att vi istället för att avveckla så bör vi inte bara behålla utan även utveckla kärnkraften. Eftersom kärnkraften idag står för cirka hälften av all el som används i Sverige så är det en betydande energikälla i vårt land. Kärnkraft utgör alltså en så stor del av vår energiproduktion att vi inte skulle klara oss utan den.

Det finns dessutom fler fördelar med kärnkraften. Faktum är att kärnkraft är miljövänligt. Detta beror på att kärnkraften är en ren energikälla eftersom den inte medför utsläpp av växthusgaser och andra föroreningar i atmosfären. Därmed bidrar den t.ex. inte till växthuseffekten.

Utifrån den energi kärnkraftverken producerar är den dessutom väldigt bra rent ekonomiskt. Den är otroligt billig i relation till hur stor del av energiproduktionen den står för. Sol, vind och annan förnybar energi kostar betydligt mer pengar. Om vi skulle satsa på att behålla kärnkraften skulle det leda till att vi kan fortsätta ha relativt låga elkostnader. Om vi dessutom skulle välja att utveckla kärnkraften skulle det leda till ett behov av arbetskraft och det skulle i sin tur bidra till att arbetslösheten hålls nere.

Många lyfter fram riskerna med läckage och den farliga radioaktiva strålningen från reaktorerna. Följden av t.ex. jordbävningen i Fukushima i mars 2011 var att många människor miste sina liv och tusentals människor tvingades evakuera sina hem. Detta argument avslöjar dock inte hela sanningen. Faktum är att ingen dog av strålningen som läckte ut, istället dog folk som en följd av själva jordbävningen och till följd av den tsunami som sedan spred sig i området.

Det är uppenbart att fördelarna med kärnkraft överväger nackdelarna. Kärnkraft är miljövänligt, den är den största energikällan som finns och den är dessutom billig i jämförelse med andra alternativ. Om vi dessutom satsar på att bygga ut och utveckla kärnkraften kommer det leda till att vi får fler i arbete. Vill vi att vår värld ska finnas kvar och fortsätta att fungera? Ja, då måste kärnkraften finnas kvar och dessutom utvecklas!

Frågor att diskutera

1. Redogör för skribentens struktur. Finns följande: Rubrik?, inledning?, tes?, argument?, motargument?, bestridande av motargument?, avslutning?.
2. Vilken är tesen?
3. Vilka argument lägger skribenten fram som stöd för sin tes?
4. Underbygger (styrker) skribenten sina argument? T.ex. med fakta och genom att redovisa till trovärdiga källor?
5. Vilka motargument presenterar skribenten?
6. Hur gör skribenten för att bestrida (motsätta sig) motargumentet?
7. Väljer hen att dölja viss viktig information, fakta eller statistik när hen bestrider (motsätter sig) argumentet?